

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id euidem. probamus libenter (Az általalok katolikusok főrekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:

BALKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzsdékben.

Szent István napján.

Szent öröme s lelkesedésnek tüze hevíti a kath. magyar sziveket szent István ünnepén. Egy évezredet általhaladó mult, századoknak eltűnt változatossága választ el bennünket a dicső szent királytól, de emléke, alkotása erényei, apostoli, királyi jellemzői megdicsőült szelleme nem az elmúlt idő, hanem egy sokat ígérő jelené. Az aki hitet, hazát, erényt, műveltséget, boldogságot, jövőt adott népének; a ki szentségének tulvilági fényébe vonta a társadalmi munkát, az meg nem halhat, arra a feledés fátyola nem borulhat, hanem örökké él, valamint eszméi, melyekkel a küzdőporondra lépett örökérvényűek! — fenntartottak immár egy ezredéves nemzeti életet.

A legnagyobb nemzetek is eszmékben hordják jövődjüket és csak eszmék által nyertek súlyt az emberiség mérlegében. Jövője volt a magyar nemzetnek azért, mert a Kárpátok bércein s a Duna és Tisza aranyos kalással ékesített rónáin az eszméket egy szent és apostol hordozta. Az apostoli István, kinek nagysága nem a királyi trón, hanem saját lelke, leszáll a trón magasáról, hogy a munka, az odaadás áldozatává legyen nemzete jövődjének nagyságának alapvetése által. Miféle eszmék azok, melyekre az első apostoli király fektette a magyar alkotmányt, a ma-

gyar társadalmat, a magyar történeti királyságot. Az elévülhetetlen keresztény doktrínát tartották fenn az ezredéves nemzeti életet. Méltán hajtjuk meg zászlónkat az isteni Gondviselés mérhetlen hatalma előtt, mert csakis ennek különösen kedvező kegyelme adhatott erőt a magyar népnek arra, hogy dacolva s gyakran dicsőségesen megküzdve ezer év pusztító viharaival, sértetlenül megőrizhesse keresztény jellegét, állami szabadságát és függetlenségét, egységét és fennmaradását s teljesíthesse rendeltetésű feladatát az emberiség nemzeteinek társaságában.

Csak azon nagy és kiváló lelki tulajdonságok, melyekkel a Gondviselés a magyar népet felruházta, magyarázhatják meg fennmaradásunk titkát. „Kard szerzte és kereszt tartotta fenn e hazát.“ Kiválóan, tündöklő lelki tulajdonságai között: a harci erény, a vitézség; a vesztélyt, a küzdelmet sohasem kerülte; soha semmit, csak azért, mert veszedelmes, abba nem hagyott. Amde ez erénye számra sokkal hatalmasabb s fegyveres harcban jeleskedő nagy szomszéd nemzetek ellen-álg biztosíthatja vala ily állandósággal a magyar függetlenséget, ha nincs párosulva bölcs mérséklettel s önfeledő honszeretettel: büszkeségig menő önbecsüléssel, a jobb jövőben való történetlen hittel s kitartással, a közélet s a nemzeti sors iránti érdeklődéssel.

A magyar nemzet csodálatos megmaradása problémájának megoldása egyrésztől a nemzet nagy tehetségeiben, katonai, kulturális és politikai képességeiben rejlik, másrésztől abban, hogy képes volt felvenni a keresztény világrend egész nagy erkölcsi és szellemi tartalmát s a fosztogató lovashadból, mely magával hozta a természeti embernek mezét, a kereszténység első védelmezője s a ker. kultúra terjesztője lett.

Erőteljes művet csak attól várhatunk, a ki maga is erőteljes. A kemény, való életnek ilyen erőteljes és szerencsésen érvényesítő munkása vala szent István, ki a hit és a haza apostolságának kettős ígézetében áll nemzete előtt. Az isteni igazságoknak oktatója, az anyagi és szellemi művelődésnek alapvetője ő. Ha szent István fejedelmi alkotásait tekintjük, úgy látszik, hogy azoknak minden izén keresztül a bölcsesség, igazság és béke szféréte; a bizalom, bátorság és a kitartás erőteljes szelleme lüktet végig. A ker. magyar alkotmányos nemzet a kiállott viharok után is megifjodva lépett ki európai szereplés színterére. Megtetszett rajta, hogy erőteljes alapa van fektetve s hogy támaszai nem a vas erőszak és a törékeny emberi bölcsesség agyagából, hanem az igazság, az áldozat és a ker. okosság színaranyából készültek. Ezen

Az új kalap.

Írta: Jules Moineau.

Soupiquet asszonynak folytonosan baja volt a férje kalapjaival. Ha új kalapot vett a férje, a miatt pörölt, hogy miért vesz új kalapot, a mikor a régi még szép időben is lehet hordani. Ilyenkor Soupiquet ur tanácsosnak tartotta, hogy szót fogadjon a feleségének s a régi kalapját hordta, míg az ujat elzárta a szekrénybe. Erre azonban Soupiquet asszony csak ennyit mondott:

— No hallod, ilyen örültséget még sohasem láttam. Hát azért vettél új kalapot, hogy a szekrényben őrizd? Már tizennygy napja hever a szekrényben az a boldogtalan kalap s még egyszer sem volt a fejeden. Hát mirevaló akkor az új kalap?

— De édesem, veté közbe Soupiquet ur s iparkodott megőrizni a nyugalmát. Hiszen te folyton azt hajtogattad, hogy a régi kalapom még egészen jó: azért nem viseltem az ujat.

— Igen, mert nekem huzsonhét kalapod van, a melyeket sohasem hordasz s a melyek egészen beporosodnak a sok ócska lim-lom között. Hát mit akarsz csinálni azzal a tengersok kalappal? Add el valamennyit!

— Érdemes is volna eladni. Mindössze pár krajcárt kapnék értük.

— Nem tudom nézni ezt a sok kalapot, mert azokra a szegény emberekre gondolok, a kiknek még lábravalójuk sincsen, míg itt nálunk egész ruhatár halmozódik fel a sok ócska kalapból.

— De édesem, a cipőket nem lehet lábravalók gyanánt használni.

— Tudom én, hogy mit gondolok. Hivass ide egy öszerest s add el neki a kalapokat.

— Mindig elfelejtem.

— No ha elfelejted, az egészen más. Akkor hát szót sem ejtek róla. Tégy egy, a mint jónak látod. Ha eladod, jó, ha nem adod el, ugyis jó. Én végeztem a kalappal. Semmi közöm a te kalapjaidhoz.

— Hát ha nincs közöd, ne is ártsd magad az én ügyeimbe.

— Te persze azt akarod, hogy mérgeledjem, felelte Soupiquet asszony; azután kiment a szobából s hevesen becsapta az ajtót.

— Ilyen az én életem, sóhajtott Soupiquet. Akármit tegyek is, a feleségem soha sincsen megelégedve velem... Ime, most azt hányja föl nekem, hogy miért nem hordom az új kalapomat... Fogadok, ha fölteszem az új kalapot, ismét csak lármázni fog velem.

Ugy is történt.

Néhány nappal később Soupiquet ur így szólt a feleségéhez:

— Elmegyek hazulról.

— Jól van, mondta Soupiquetné asszony. Hát aztán hova még?

— Meglátogatom a szegény Maritont. Betegen fekszik.

— És ehhez a látogatásodhoz az új kalapod kell föltenned?

— Tudtam, hogy ezt fogod mondani, válaszolta Soupiquet s gunyosan nevetett. Ha a régi kalapomat hordom, azt mondd: Érdemes

is új kalapot venni s az ócskát viselni. Ha pedig az új kalapomat viselem, az sincs inyedr, akkor is lármát ütöz és azt mondod: Hogyan? Az új kalapot teszed a fejedre? Nos hát igenis, ma az új kalappal megyek el Maritont, a ki betegen fekszik. Értetted?

— Akkor legalább az ócska kalapodat dobd a kamrába.

Soupiquet ur dühösen kapott az ócska fejrevalója után s a szomszéd szobába hajította.

— Ott van, mondta a feleségének. Engem többé nem fogsz gyötörni a sok ócska lim-lommal.

— Ez a huszonnyolcadik, szölt Soupiquetné asszonyság s hagos kacagásba tört ki.

Soupiquet gyorsan távozott hazulról. Mielőtt az utcán volt, lassabban kezdett lépkedni s nyugodtan füstölve haladt Mariton lakása felé. Utközben minden könyvesbolt kirakata előtt megállott s elnézgette a könyveket. Epen egy ilyen kirakat előtt álldogált, a mikor a boltból kirohan a segéd, hogy a vászonnal takarja le a könyveket.

— Bocsnát uram, esik.

— Esik? kiáltotta Soupiquet ur... Csakugyan, esik... És nincsen esernyőm... S hozzá az új kalapom van rajtam.

E pillanatban teljes erővel eredt meg a zápor.

— Nem mehetek el gyalog Maritont, ebben a lucskos időben.

Soupiquet ur egy kapualjba menekült s

Mai lapunk 4 oldal.

dicsőséges nemzeti szellemhez az alapelveket Jézus hozta meg. Az egyenlőséget melynek értelmében fölemelte a koldust egy magasságra a királyal, ha lélek nemességében egyenlők válnának; s a király és koldus egyforma bűnös ember, ha nem teljesíti életének kötelességeit; sőt a király vétkes súlyosabb, mert annak népeért is kell élnie, szeretetének, lelke jóságának nagyobb körben kell világolnia. Jézus hozta az emberi szabadságot, mely az igazi szabadság az erkölcsi jóra, szépre nemesre; más szabadság nincs, mert a bűnre való kiterjedése a szabadságnak, a formátlan züllés, szabadosság. Jézus hozta az igazi testvériség érzületét, mely türe, jótékony; nem haragszik, nem fuvallkodik fel, hanem van lángoló lelke, érzékeny, finom szíve és föl van kenve a könyörület, az áldozat, a munka olajával. Az emberi nyomor mélységei között kipirult arcal s pihegő kabbell jár, atyának, testvéreinek, apostolnak, szamaritanusnak, mi több jótékony Krisztusnak mutatja be magát s vadonban és ingoványok közt elütheti a ker. kultúra fáját; hivatkozik nemcsak jogokra, de jóságra, halált legyőző szeretetre is. Jézus mutatott rá az emberi jogokra, a nagy emberi tekintetre, a munka örök értékére, mely a létnek harca, továbbá harc a közjóért s küzdelem az örökkévalóságért.

Ő állította a világba az erkölcs tisztaságát, a megbízhatóság érzetét, a mértékletesség szükségét, a fegyelmezett élet szépségét nemcsak az Isten országának elnyeréséért, hanem a természetes jöletnek, a társadalmi rendezkedés alapjának is. Krisztus igazsága, élete, a nemzetek, a korok életföltétele.

Ezen dicsőséges szellemre helyezte Szent István az erőtlen nemzeti élet alapjait s így tűnik föl előttünk a kifejtett nemzeti erők hatalma, a nemzeti nagyságnak monumentális épülete. Az erkölcs dekadenciája a közéletben, a társadalom forrongó, lázas szelleme, az elégedetlen,

büszke, tévovázó, sok igényű élet tekintsen föl Szent István dicsőséges alakjára; foglalja le: hitét, eseményeit, buzgósgát, hazájaért lángoló szeretetét. Emeljünk oltárt a ker. erkölcsnek s az önzetlen, tevékeny hazafiságnak, mely elé érzékeny lélekkel s az igazi tisztelet hódolatával járuljon mindenki, államférfi, politikus, gazdász, kézműves egyaránt. Ker. erkölcsökkel építsük fel a ker. magyar államot!

P. Bécsi Vazul.

A felsőbb leányiskolai énektanítás.

Megvallom, most az egyszer jobb szeretném, ha Kneifel dr. nem lenne olyan jó barátom, mint a milyen, mert tudom, hogy nem szereti, ha újságba kerül a neve s így ezen sorokért hargadni fog rám.

De nem tehetek róla, az aábbiakban ő róla is lesz szó, persze csak a közügy érdekében.

Nagy örömmel olvastam a Székesfehérvári Hirlapban a felsőbb leányiskolai értesítő bírálatában az én témámról: a felsőbb leányiskolai énektanítás ügyéről. Örülök neki, hogy az aktuális kérdést már előttem fölvetették és így az uttóró munkát nem nekem kell végezni. Eggyel több ok arra, hogy ne tekintessék szerénytelenségnek, ha, mint a város nevelési és kulturális ügyének egyszerű munkása, most az iskolai év közeledtével a kérdés jóakaratu elbírálását az iskolaszék és közgyűlés figyelmébe ajánlom.

Minden elfogulatlan ember igazat ad nekem abban, ha azt mondom, hogy alig van nagyobb vidéki város, melynek zenei kultúrája elmaradottabb volna, mint Székesfehérvár. Dacára nagyszámu zongoratanítónknak s még nagyobb számu zongoránknak, lépten-nyomon a dilettantizmus kísért a maga kétségbejött valceraival. Az igazi művészet csak nagyon kevés, újjainkon elszámálható házbán talál otthonra. Ezt persze nem az oktatók, hanem kizárólag a tehetségiány, vagy a komoly ambíció időelőtt való letérésének rovására írom. Egyéb hangszerekről nem is akarok szólni. Hogy ezekhol hogyan vagyunk, arról mindennél hangosabban beszél az a nagy csapás

és veszteség, mely zenei életünket a mi dérek művésznök, Tomm Béla távozásával érte.

Még rosszabbul állunk az éneklés terén. Nálunk ez, hogy úgy mondjam, nem irti foglalkozás. Oigány mellett, jó bor mellett, különösen a szülőhőgyén a berekedésig szól a nóta, de ezzel aztán ki is merült az irti énekművészetünk. Egyetlen intelligens dalárdánk, a katolikus köré, csak tengődik s ha itt-amott, például a legutóbb a hódmezővásárhelyi dalárda látogatása alkalmával, szegyenkezve vagyunk is kénytelenek bevallani indolenciánkat, igazi, keletről hozott nemtörődömségünkkel tétünk a kérdés felett napirendre.

Ez a férfiaknak szól.

És hölgyeink?

Nagyobb szabásu hazafias és egyéb ünnepeleink alkalmával ugyancsak fő a rendezőség feje, hogy harminckétezer lakosú városunkból egy elfogadható női énekkart összerakjon. S hogy a betanítás micsoda munkába kerül, arról az íráson elején aposztrofált Kneifel dr. tudna beszélni.

A pódiumra a művészet biztos öntudatával fellépő szóló énekesnők pedig alig-alig akad s ha van, bizonyára nem városunk szülőtte.

Ezek a szomorú tények alapozzák meg az én további mondanivalómat. Iskolai énekkoltatásunk sok pótlásra szorít.

Én úgy képzelem, hogy ennek célja nem abban merül ki, hogy a növendékekkel az iskolai ünnepelekre a Hymnust, Szózatot és még néhány dalt beverkliztessünk, hanem, mivel az iskola mindig az életnek nevel, az iskolai énekkoltatásnak is az a feladata, hogy a szükséges zenei alapfogalmakkal a növendékeket behatóan megismertesse, a helyes lélekzetvételre, tiszta éneklésre rászoktassa, az éneklést volük megkedveltesse, hogy az éneklésre rájuk nézve ne teher, de élvezet legyen s a tehetséges, kiváló hanganyaggal bíró gyermekben ellenállhatlan vágyat ébresszen a további önképzésre s istenadta tehetségük tökéletesítésére.

Itt most kikapcsolom többi iskolánkat, ne hogy félreértésre adjak alkalmat s kizárólag a községi felsőbb leányiskoláról fogok szólni.

Ebben az intézetben, hol évenként közel kétszáz intelligens leányunk nyer felsőbb kiké-

onnan szőlítgatta a bérkocsisokat. Ezek azonban rája sem hederítettek, mert a hol csak volt egy bérkocsi, azt menten lefoglalták a járó-kelek. Soupiquet ur azt hitte, hogy a bérkocsisok nem értik a szavát s torokszakadtából kezdett kiabálni. Azonban ez sem használt. Végre is kiszaladt a kapu alól, ki egészen a gyalogjáró széleig s onnan kiabált a kocsisokra, de eredménytelenül. A mikor Soupiquet ur belátta, hogy szép szóval semmire sem tud menni, az orditozásnak pedig nincsen haszna: szépen vissza akart fordulni a kapujába, a hol legalább az eső nem éri. E pillanatban azonban egy rohanó ur letűti esernyőjével Soupiquet ur kalapját s az ujonatuj fejfedő egyenesen a sárba esett.

Soupiquet ur dühösen vette fel kalapját a földről, de haragja megenyhült, a mikor megpillantott egy társaskocsit, melynek lépcsőjéről éppen akkor ugrott le egy irti ember. Soupiquet ur felhasználta a kedvező alkalmat s fülugrott a kocsiába, azzal a szándékkal, hogy elfoglalja a helyet, mely amaz ur távozásával üresen maradt. E közben azonban egy másik ur, a ki eddig az omnibusz tetején időzött volt, észrevevén, hogy egy utas leszállott, hamarosan elhagyta kellemetlen ülőhelyét, hogy a kocsi belsejébe telepedhessék. A mikor lejött a csigalepcsőn, sáros cipőjével bezúta Soupiquet ur új kalapját.

— Jegyét parancsol? kérdezte a kocsivezető Soupiquet irtól.

— Először le akarok ülni.

— Bocsnát, de az ülőhelyet már elfoglalták. A tetőn azonban van még hely.

— Azt hiszi, hogy én majd hat soust fizetek azért, hogy az omnibusz tetején ázzam?

— Akkor hát tessék leszállani.

A szerencsétlen Soupiquet kétszer sem mondatta magának. Ismét egy kapujába szaladt s dörmögve elégedetlenkedett. A kapujában egész csomó ember állott, a kiket a Soupiquet ur kalapja szórnyen mulattatott.

— A közlben van egy kalapos, — mondá Soupiquetnek az egyik ur, miután jól kikacagta magát. Az majd renébehozza a klapját, uram. Jobbra, a harmadik ház, földszint.

— Harmadik ház, földszint? Köszönöm, uram, szolt Soupiquet ur s futott egyenesen a kalapos boltjába.

Az operáció teljes óráig tartott és három frankba került. A kalap ugyan nem nyerte vissza eredeti alakját, de legalább olyan állapotban volt, hogy viselni lehetett. Minthogy az eső még mindig zuhogott, Soupiquet ur bevonult egy közeli kávéházba, rendelt valamit s azután elmerült az újságok olvasásába.

Miután az eső elállott, Soupiquet ur fölkel az asztal mellől s szórakozottan nyult ama kalap után, mely az övé mellett lögött. Azután távozni akart, de alig ért a küszöbhez, a mikor két pincér nyakon ragadta.

— Meg van a jó madár! kiabálták mindkettlen s a kávét szőlították.

— Végre elcsíptük a kalapoltvajt, mondá a kávés és elégedetten dörszölte a kezét. Soupiquet ur teljes erejéből tiltakozott.

— En volnék a kalapoltvaj? kiáltozta.

— Majd igazolhatja magát a rundórbiztos előtt s a nélkül, hogy meghallgatták volna, az utcákon keresztül elcseppelték őt a rendőrségre.

— Bizos ur, mondta a kávés, tizennégy nap óta állandó vendégem egy gézengúz, a ki minden este ellop egy kalapot a kávéházból. Itt van a tolvaj. Tetten értük és azonnal elcsíptük.

— Bocsnát, én tévedésből vittem el azt a kalapot, bizonyosság rá, hogy a magamét ott hagytam. Ha tolvaj volnék, nálam volna mindkét kalap.

— Majd elvitte volna a maga kalapját is, ha időt engedtünk volna rája.

— De hiszen én vagyonom ember vagyok. Tessék házkutatást végezni nálam.

Főirta a nevet és a lakását s a rendőrbizos azonnal elküldött egy rendőrt Soupiquet ur lakására.

Alig egy óra mulva visszakött a rendő, egész halom kalappal.

— Ezt a sok kalapot mind nála találtuk. A felesége nem volt otthon s a cseléd segédkezett a házkutatásnál.

— Nos, szolt a rendőrbiztos Soupiquet urhoz, tagadja-e még, hogy ön az a kalapoltvaj, a kit ez urak keresnek? Tagadja-e még, hogy ön iparszerűleg irti a kalapoltvast?

— Igenis tagadom. Ezek mind az én saját kalapjaim, a melyeket többé nem hordok.

— Hát mit csinál velük? Gyűjti őket?

— A feleségem váltig mondogatta, hogy adjam el ezt a sok viselt kalapot; de én any-

peztetést, az utolsó évben az énektanítás teljesen dilettáns kezekre volt bízva.

Két tanárnról osztozott az édes terhen olyképpen, hogy az egyiket megszábadították három magyar órától, a másikat három földrajz órától s a nyakukba varrták az énektanítást. Ennyi erővel a számlán tanára bátran taníthatná a háztartástant vagy a hitoktatást is elvállalhatna néhány — mondjuk — kézimunka órát. Hogy ez a művészetnek mekkora lebecsülése s ily kezelés mellett az énekkultúra és a fiatal leánysereg organuma mennyit szenved, azt nem kell mondanom.

Szerencsére az egyik énektanárnról (?) évközben megbetegedett s így került Kneifel dr. kisegítőnek az intézethez. Hogy milyen állapotokat talált, annak illusztrálására elég felemlítenem azt a bémész tekintetet, majd hamiskás mosolyt, mellyel egyik osztályban kérdését fogadták, mikor a dur és moll hangnemek különbözősége iránt érdeklődött.

És ennek az intézetnek harminc növendéke három hónapi szakavatott vezetés után a záróünnepélyen egy gyönyörű Schubert kvartettet adott elő. Ennek hatása alatt mondotta nekem városunknak egy kulturális téren sokat fáradozott uriember: „Kneifel dr.-t meg kell nyerni ennek az iskolának, ha mi szülők a magunkból fedezük is az énektanítás költségeit.”

Hogy erre nincs szükség, ezt az intézet értesítőjének bírálója a Székesfehérvári Hirlapban világosan kimutatta.

Az a pár száz forint kiadási többlet az iskola büdzséjét nem fogja felforgatni s ezzel tartozunk városunk kulturájának és a jövő női nemzedék gégejének.

A közeli iskolaszéki ülés alkalmából szeretettel ajánlom az ügyet az iskolaszék s elsősorban annak minden szép és hasznos ügy iránt fogékony lelkű elnöke és az iskola gondnoka Saára Gyula dr. jóakaró figyelmébe.

Dornis István
felsőbb leányiskolai hitoktató.

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: száraz, meleg.

— **A király szüületésnapja.** A magyar ember szívébe be van vésvé a koronázott király iránt való törhetetlen ragaszkodás.

nyira szórakozott vagyok, hogy teljesen megfellelkeztem róla. Igazán, ma is elvesztettem a fejemet. — S mindamellert huszonnyolc kalapja van?

Természetes, hogy Soupiquet ur ártatlansága csakhamar kislült s szerencsére Soupiquet asszony semmit sem tudott meg a dologról.

Mindazonáltal az új kalap valóságos szálló igévé lön Soupiquet ur házában, minthogy Soupiquet asszonyság éles szeme csakhamar fölfedezte, hogy minő baleset érte az új kalapot.

Ha ő nagysága sok bevásárlást tett s Soupiquet ur e miatt felhuzta az orrát, Soupiquetné asszonyság csak ennyit mondott:

— Szólok-e én csak egy szót is, a mikor te új kalapokat veszel?

Ha Soupiquetné asszonyság valamely délután sokáig elmaradt s Soupiquet ur szemrehányásokat tett a feleségének, ő nagysága csak így válaszolt:

— Kérdőre vontalak-e én azon a délutánon, a mikor az új kalappal a fejedem olyan későn jöttél haza?

Harminc esztendővel ez események után az öreg Soupiquet-pár az ablak mellett ült s kitekintett a szakadó esőbe.

— Micsoda idő! mondá Soupiquet ur.

— Sohasem láttam ilyen záporosót, válaszolta Soupiquetné asszonyság. . . Kivéve akkor, a mikor az új kalappal sétálni mentél s meglátogattad Moriton barátodat.

A kiben szentesített törvényeinek örét és oltalmazóját tekintjük, a kitől jövőendő sorsunk ezeréves, hűségünk megbecsülését, igazságos jogaink erősségét várjuk, az iránt az utolsó csapp. vérünkig önfeláldozó lelkesedéssel viseltetünk. Imáink az ég felé szárnyal s igaz' áhitattal zengi ajkunk:

*Áldd meg országunkat
Mi magyar hazánkat,
Vezéreljed jóra:
A mi királyunkat.*

A király 77-dik születése napjának előestéjén a pécsi katonái zenekar vidám zeneszóval vonult végig az utcákon. A város közönségében érthető lelkesedést keltett a régóta nélkülözött katonamuzsika, a mely ha nem ér is fel erőben és készségben a mi honvédezenekarunkkal, de mégis csak kedves a civil füleknek. Reggel 9 órák a székesegyházban dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök fényes segédlettel ünnepi misét celebrált, a melyen a polgári hatóság nagyon is mérsékelt számmal, a katonai hatóság azonban nagy számmal vett részt.

A tábori mise ezidén a tegnapi esett vásár miatt nem a vásártéren, hanem a sóstón tartatott meg. A misét, a melyen a katonaság vett részt, a hadsereg egyik Budapestről érkezett tábori lelkésze végezte.

— **Szt. István napja.** Szent István napját hagyományos szokásához híven nagy fényvel üli meg városunk. 8 órák a főtemplomból induló körmenetben körülviszik a szent király koponyáját. Körmenet után szent beszéd lesz, melyet, valamint a szent beszédet követő misét is a megyéspüspök mondja.

— **Egyházmegyei hírek.** Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök Klauz György dr. ifjabb mesterkanonokot, pápai kamarást, volt egyházmegyei irodai igazgatót ezen állásától felmentette s megbízta a papnevelde kormányzásával, a kiben az egyházmegye jövőendő papsága egy komoly, munkás, nemes jóakarattal s igazi szeretettel működő vezetőt és atyát nyer. Klauz György dr. helyét az irodai igazgatói állásban Stréit Ferenc eddigi püspöki titkár, pápai káplán, szentszéki jegyző személyével töltötte be. Meg vagyunk győződve, hogy a Főpásztor ezen bölcs intézkedése az egész egyházmegye papságában a legőszintebb megelégedést kelti, mert az új irodai igazgatót mindenki mint lelkiismeretes, buzgó, egyenes lelkű, tiszta jellemű férfit ismerte és ismeri, a kinek működését bizalommal és megnyugvással várjuk.

— **Prikosovich P.** Antal dunabogdányi plebános s a mint értesülünk — beadta állásáról való lemondását. A megyéspüspök elfogadta az agg. érdemekben megöszült s irodalmi ismeretekben nem mindennapi férfi lemondását s egyben megbízta őt az állás végleges betöltéséig a plebánia ügyeinek vezetésével.

— **Zászlószentelés.** A keresztényszozialisták zászlaját szept. 8-án Kisasszony napján szenteli fel Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök. A zászlószentelés gyönyörű ünnepségek keretében történik, melynek programjáról legközelebb beszámolunk. A gyönyörű, nagy áldozatokba került zászló közszemlére van kitéve a Vaimár-féle tüzletben.

— **Ünnepélyek.** A csákvári, valamint a ráckevéi kath. kör ünnepélyt rendez a szent király

tiszteletére. Csákváron Vass József dr. hitoktató, Ráckevén Krasztina Lajos káplán fog ünnepi beszédet mondani. A Fejérvárcsurgói Kath. Kör bankettet rendez szept. István király estéjén, melynek keretében a nagy király emlékének áldozó ünnepi beszédeknek illeszt.

— **Az uhánus-ezred lövészanya.** Az uhánus-ezred f. hó 17-én a katonai lögyakorlótéren lövésznyt rendezett Székesfehérvár sőt a környék nagy érdeklődése mellett. A versenyt a megyés püspök is megítélte jelenlétével Viszola Alajos dr., püspöki szertartó kíséretében. A nyeresemény dísztagyak közszemlére voltak kitéve egy zöld galyakból készült sátorban.

A gyűrtü a következő képen alakult: A gróf Üxküll Gyllenband lovassági tábornok, Rónay Horvák Jenő, Jánborffy Kálmán, Nagysolymosi Koncz Frigyes, Koller Viktor, báró Hauer Lipót tábornokok, Dravodoki Matić Henrik ezredes, Mayer Emil, Polltheimi Pollet János őrnagyok, báró Wüthffen Ferenc, lovag Kirchmayer Ottó századosok és gróf Széchenyi Viktor.

Pályafelügyelők: Gunka Adabert kapitány, Kerszt Frigyes főhadnagy.

Indító: gróf Merán Ferenc kapitány.

Mázsánál: Strasser Rezső hadnagy, Pitulnik János kezelő tiszthelyettes.

Verseny bizottság: Polltheimi Pollet János őrnagy, gróf Thurn-Vallesassina Ernő, herceg Liechten Alajos, báró De Pont Alfons kapitányok, gróf Thurn-Hohenstein Herich Károly főhadnagy.

I. Akadályverseny. Tiszti szolgálati lovakon. 3200 m.

1. Báró Tunkl János fhd. Cella.
2. Mészáros Ervin fhd. Eskimó.
3. Stielly Walter hd. Götting.

II. Ulánusok akadályversenye. 3200 m.

1. Kacinovic közl. (5. száz.)
2. Ranin közl. (5. száz.)
3. Grgur közl. (6. száz.)
4. Lulic őrv. (3. száz.)

III. Akadályverseny. Tiszti saját lovakon. 3200 m.

1. Gróf Thun Henrik fhd. (nyereg nélkül.)
2. Báró Zech Konstantin hd. Frivole.
3. Saárossy-Kapeller Oszkár hd. Albin.

IV. Ulánusaltiztek akadályversenye. 3200 m.

1. Varosac tiz. (5. száz.)
2. Liovic szakvez. (6. száz.)
3. Happ tiz. (4. száz.)
4. Gegad szakv. (4. száz.)

V. Vadászverseny. Tiszti szolgálati lovakon. 5000 m.

1. Báró Appel János hd. Eclipse.
2. Gróf Vojkffy Hubert hd. Dolog.
3. Báró Zech Konstantin hd. Furore.

VI. Akadályverseny. Tiszti saját lovakon. 4000 m.

1. Gróf Vojkffy Hubert hd. Philae. (Lov. Schmidt tiszth.)

2. Báró De Pont Alfonz száz. Carton-Pierre.
3. Nairz Frigyes száz. Banat.

VII. Továbbszolgáló ulánusaltiztek akadályversenye. 3200 m.

1. Prodanovic őrm. (6. száz.)
2. Kaklic őrm. (5. száz.)
3. Marcinkovic őrm. (4. száz.)

A nyereseménytárgyak következőképp osztottak meg: Tunkl János főhadnagy: ezüst serleg; Mészáros Ernő főhadnagy: aranykeretes sportkép és lovaglőostor, Vojkffy Hubert gróf hadnagy: gyönyörű ezüst szivartartó és ezüst dohánykazetta.

Az altiztek versenyében ezüst óra és 40 korona pénzjutalom voltak a nyeresemények.

— **Halálozás.** Richter Magdolna életének 70-ik évében f. hó 16-án Öreglakon elhunyt. A boldogultban Richter József városi biz. tag testvérét gyászolja.

— **Viszontlátások.** Bácsi János, győrmegyei marhakereskedő összetalálkozott egyik régi ismerősével Tirizberg Károlyval s egy kis itókára betértek a Mandl-féle vendéglőbe. A bácsi itókálás közben elszundított s ezalatt eltűnt 900 korona pénze a zsebjéből. A rendőrség gyanúja a jobárra irányul, ki égre földre tagadja a tolvajlást. A nyomozás folyik.

— **Sakkverseny.** A tizenegyedik fordulóló a következőket jelezhetjük:
Forgács vezérrel játsza, 19 lépés után megverte Merényit.

Exner szintén vezérrel játszma kezdett; Barász elhárította a vezérrel és 64 lépésben győzött.

Szokoli 46 lépésben veszített Gajdos ellen, szintén vezérrel játszmaiban.

Smogrovits 61 lépés után olasz partiet nyert Kovács ellen.

Az Abonyi — Földes partit (vezérgyalog megnyitás) 46 lépés után oldottan maradt.

Steiner vezérrel játszmaiban 28 lépés után megverte Réti.

Demeter — Székely szabálytalan megnyitási játszmaja 64 lépés után félbeszakadt. Demeter jobban áll.

Cseh szabadnapos volt.

A tizenkettedik fordulóban Földes — Bárászsal, Cseh Merényivel, Abonyi Kovácssal, Demeter Gajdoszal, Exner Steinerrel, Forgács Rétiel, Smogrovits Szokolival állott szembe. Székely szabadnapja volt.

— **Ipari változások.** F. évi július hó 6-tól augusztus hó 14-ig az I. f. iparhatóság értesítésével a következő ipari változásokat vezette keresztül törzskönyvebe az iparostület. Iparengedélyt kaptak: ifj. Fréschl János kőmives mester, Silyeges György kisebb ács, Selymes István kisebb kőmives, Rucka István kisebb kőmives, Kszantner Ferenc kőmives mester, Aschenbrenner István kisebb ács, Mark János kisebb kőmives, Vihart Lajos kisebb ács, Szabó Lajos kisebb kőmives, Palkovics Ferenc kisebb kőmives iparosok. Iparigazolványt kaptak: Gál József a szobafestő, Orbán József géplakatos, özv. Cser Palkovics Pálné özvegyi jogon hentes, Ditrich Károly asztalos, özv. Máté Mihályné özvegyi jogon hentes, Vernhard Ferenc és társa kutturó, özv. Jankovits Ignácné özvegyi jogon hentes, özv. Vincz Ignácné özvegyi jogon hentes, Scherfer Adolf cipész, Orbán József kutturó, Csikász József hentes-főközlő, Mák Károly cipész, Schwarz Mór cipőfelsőréssz készítő ipar gyakorlására.

— **A selyembubó árának emelése.** A földmívelésügyi miniszter a selyem árának emelkedésével kapcsolatosan a selyembubó beváltási árát kilogrammonként az első osztályban 2 korona 20 fillérről 2 korona 30 fillére, a másodosztályban 1 korona 20 fillérről 1 korona 60 fillére emelte fel, a harmadosztályu gubók beváltási árát pedig 20 filléren állapította meg. A gubogárak ily felemelése által kétféle kilogramm gubótermelést számítva, a tenyészők ez évben mintegy négyszázötvenezer koronával több jövedelmet szereznek, mint tavaly.

— **Segédjegyzőválasztás.** Tordas község képviselőtestülete f. hó 15-én három pályázó közül Bárdos Viktor székesfehérvári lakos, okleveles jegyzőt választotta segédjegyzővé.

— **Meglepő!** Egy vidéki ismerősünkkel, a kit kiváló invenciójáról általános ismernek, történt, a következő érdekes eset. Nyaratója parkjában babrált, mikor egy érdekes, törül szakasztott alak nagy lelkesedéssel és sürül körültekintések között közeledett feléje. Döcög karika lábát, mérszen hajlott sasorra, a bajusza s ajkai körül letelepedett üzleti szellem kifejezése első pillanatban sejtették, hogy a derék férfi a mádi regálébérlővel föltétlenül tartja ha nem is a közelebbi, de a távolabbi rokonságot.

Körülnéz, csodálkozik, azután megszólítja az öszszakállu, tiszteletreméltó urat:

— Bocsánatot kérek, nem itt lakik a Khon ur?

Az öszfürtü urban felülkerekedett a humorista. Hosszu, csodálkozó tekintetét vetett a kérdészködre, azután mintha mély gondolatokba merülne, mintha emlékei között kutatna, ezzel a felelettel lepte meg a kérdészkö idő hazafi:

— Bocsánatot kérek, de ez a név előttem teljesen ismeretlen.

A kérdészködkönek egy pillanatra még jobban nyitva maradt az ajka, a szó erőlködött, de nem tudott eljutni a kifejezésig. Aztán dühösen hátat fordított s elsietett.

— **Lógyakorlatok.** A cs. és kir. 68. ik gyalogezred legénysége f. hó 24-én harcászati lögyakor-

latokat fog tartani Csákvár és Zámoly község határában

— **Az Otthon kávéházban levő Bioscop e heti új műsora** szenzációs, az eddig bemutatott képsorozatot nagyon felülmulja, a gyönyörű műsorból a következő képeket említhetjük ki: Kétszer becsapva (mulattató.) Poruljárt háziarbit (kacagató.) Rakoncátlan beteg (humoros.) *Velszi herceg fogadatlása Indiában* (nagy látványosság.) Megzavart találka. Ártatlanul vádolva. Nagy dráma (megható realiztikus felvétel.) Szabadon idomított kerékpár (előadja 2 bohóc.) *Rajah kínkeses szekrénye* mesés szép színes felvétel 3 fejezetben, 24 képben, nagyszabású balettel. Szabad bemenet. Számos látogatást kér Fekete Géza Otthon kávé.

— **A rablók.** Mányoki István 32 éves sárbogárdi földmivest az este 9 óra tájban a Könyök-utca sarkán hármán megrámták, a földre teper-ték s elrabolták 108 koronát tartalmazó pénzes erszényét. A nyomozás során előkerültek a rablók Hauptmann Ferenc, Dóka Sándor és Weisz Miksa személyében. A három szociáldemokrata nevelésű legény erősen tagad.

— **Névmagyarosítás.** Grósz József sáregresi illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel Galambos-ra változtatták.

— **Családi tragédia (?)** A rendőrséghez rejtelmes jelentés érkezett ma a déli órákban. A jelentés családi tragédiát sejtetett; hírlő hozta, hogy a Csutora-utca 14. sz. házában egy asszony, névleg Vanka Imréné halva fekszik, férje pedig súlyosan megsebesítve, vérében fetreg. Simon Sándor rendőrkapitány, dr. Molnár József orvos és Sulyok János rendőrbiztos kíséretében azonnal megjelent a helyszínen, hol már türelmetlenül szorongott az utca népe, várván a történendőket. A lakás ajtaja be volt zárva, é körülmény még inkább növelte az eset titkoszertiségét. A nyitott ablakon egy tetova tekintető öreg ember bánt ki a semmiségbe. Ingét nagy vérfoltok tarkították, fejét aludt vérfoltok fedték. A zár felnyitása után elszórtak a sejtelmek. Dr. Molnár József megvizsgálta a vérfoltokkal borított embert s konstátálta, hogy súlyos sérülései nincsenek, sebei valószínűleg ütődésből származtak. Az öregtől nem lehetett semmit sem meg tudni. A szomszédok állítása szerint szélütött ember, kien már nem egyszer mutatkoztak az elmebetegség tünetei. Feleségével jó napjaiban békésen élt, de rohamai közben nem egyszer nagy kést ragadott s feleségét halálra kereste.

Most a vizsgálat alatt szólni sem tudott az öreg, az orvos véleménye csak a szoros vizsgálaton alapulhatott. Felesége az ágyban fekvődt, halottan. A jelek arra mutattak, hogy a halál már az éjjel beállt szívzselítés következtében. Tehát alaptalan az első hiedelem, a mely szerint férje ülte volna meg. Bamba tekintettel nézte az öreg, mikor feleségét elszállította a mentők kocsija.

Az egyházmegye hitoktatóinak figyelmébe.

Hosszas vajudás után a mult évben végre a megoldás útjára jutott a római kath. hitoktátás tankönyvnek ügye. Az az országos bizottság, amely a püspöki kar óhaját szerint az elemi iskolák hittani tankönyveinek revidálására vállalkozott, befejezte munkáját s a mult évben már egy oly tankönyv birtokába juttatta az elemi iskolák tanulóit, amely a tökéletes tankönyv fogalmához nagyon közel áll. Az ország hitoktatóinak legalább 90 százaléka, akik az említett tankönyvet használták s annak értéke felől megkérdeztettek, a legnagyobb elismerés, dicséret és hála hangján szólottak az említett tankönyvről. A mult évben megjelent már az országos bizottság munkálata alapján a Szent István Társulatnál az **Elemi kis képes Biblia** az elemi iskolák I. és II. osztályai számára. Továbbá a **Kis katekizmus** az elemi iskolák III.—VI. osztályai számára. Ez azonban csak félmunka volt. Hiányzott a **Kis biblia**, az elemi iskolák III.—VI. osztályai számára, mely az elemi iskolák I. osztályának anyagát folytatná és kiegészítené. Ez a hiány ma már szintén pótolva van. **Pokorny** Emánel a katekizmus revíziójának nagytehetségű híve és lelke, megírta a **Kis Bibliát** a III.—VI. osztályok számára. Munkája egyszerű, világos, rövid. Tökéletesen meg van benne jelölve minden a mit és a hogyan tanítani és tanulni kell. *Az egész a már meglevő két tankönyv tökéletes kiegészítése.* A kettőn épült s úgy beleillik annak részleteibe, mint a hogyan egyik tégja az épület falában kiegészíti és tartja a másikat. Mindenütt tekintettel van a már említett tankönyvekre, a hol szükséges, szavakban s általánosságban a rendszerben is azonos vele. A ki az említett két tankönyvet elkezdte, vagy elkezdni, annak feltétlenül el kell fogadni Pokorny ezen tankönyvét is.

Megvőpüspökünknek bemutatott Pokorny tankönyvét, a ki azt örömmel fogadta és szivesen adta bejegyzését hozzá, hogy *csatlakoz az egész egyházmegyében ez a három tankönyv szerepeljen.*

Ez az intézkedés természetesen kizárja azt, hogy az egyházmegye területén más tankönyvet használjunk. Egyen és ki is egyformaságnak lenni ezen a téren. Hogy a különböző tankönyvek és rendszerek mennyi kellemetlenséget okoztak eddig, szükségtelen magyarázunk. Epen ezért a jövő tanévtől kezdve a siker és cél érdekében mellőznünk kell minden eddigi tankönyvet és mindenütt a már említett három tankönyvet kell alkalmaznunk. Az egr, esztergomi katekizmusok, a Róder-, valamint a Cerey-féle bibliák, mint a melyek a jelzett tankönyvek rendszerével nem egyeznek, teljesen mellőzendők. Így kívánja ezt a hitoktátás jól felfogott érdeke s az a cél, a melyet minden hitoktatónak el kell fogadnia, hogy az egyöntetűség s könnyű tankönyvek által mindenütt biztosítsuk a hitoktátás és az ismeretek elsajátításának sikerét.

Egy hitoktató.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glaser“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

<p style="text-align: center;">Székesfehérvárott: Flits Pál és Langraf Gábor és Fai Jókai-utca.</p>	<p style="text-align: center;">Bicske: Keller Szilárd. Sárbogárd: Braun Miksa. Veszprém: Bakos Kálmán.</p>
--	---

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.